

ZAVRŠNA DISKUSIJA

Gojko Zovko

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet za defektologiju

Nakon završetka svih izlaganja i diskusije u 5 sekcija što se odvijalo prema unaprijed tiskanom programu, 8. listopada od 9 — 12,30 sati održana je završna plenarna sesija u dvorani Mjesne zajednice, Njegoševa 10. Na toj sesiji voditelji sekcija podnijeli su izvještaje o radu sekcija kojima su predsjedavali.

Voditelj I sekcije Dr Franjo Tonković izvjestio je da je u toj sekciji u toku dvodnevnog rada sudjelovalo 36 sudionika i podneseno 14 saopćenja; 9 saopćenja je iz Zagreba, 2 iz Ljubljane, jedno iz Beograda i jedno iz Berlina, Njemačka Demokratska Republika. Općenito govoreći u tim saopćenjima i diskusiji koja ih je pratila osvijetljena su slijedeća pitanja:

- subjektivne pretpostavke školske integracije,
- neke objektivne pretpostavke školske integracije,
- medicinski aspekti školske integracije,
- problematika mobilne defektološke službe u uvjetima integracije te
- stavovi djece sa smetnjama prema vlastitoj odgojno-obrazovnoj integraciji.

Osim toga predloženo je da se stavovi pojedinih socijalnih sku-

pina prema integraciji ne ispituju samo jednokratno nego su nužna kontinuirana istraživanja toga pitanja.

Na kraju je istakao da se za budući znanstveni skup Fakulteta obavezno nastoji umnožiti tekstove izlaganja, a ne samo teze kao što je ovom prilikom učinjeno.

Voditelj II sekcije Dr Marija Novosel, izvjestila je o osnovnoj problematici koju je raspravljala ta sekcija. Iz njenog izlaganja se razabire da su u sekciji dominirala pitanja dijagnostike posebice problemi konstrukcije i primjene dijagnostičkih mjernih instrumenata prikladnih za defektologe. »Bez alata nema ni zanata«, kaže ona, očito aludirajući na nužnost boljeg osposobljavanja defektologa koji će u uvjetima odgojno-obrazovne integracije pa i šire u društvu biti u stanju da na višem stručnom i metodološkom nivou znaju dijagnosticirati ne samo probleme osoba sa smetnjama nego i otkrivati te definirati probleme koji se javljaju u njihovoj socijalnoj okolini i kao takvi mogu biti preprekom njihovoj socijalnoj integraciji.

Komunikacijski problemi osoba sa smetnjama bili su predmetom rada III sekcije o čemu je izvjestio njen voditelj Dr Behlulj Bre-

stovci. On je u svom izlaganju ukazao na opravdanost ovakvog pristupa problematici komunikacije jer se zaista radi o vrlo složenoj problematici općenito, a posebice obzirom na komuniciranje u uvjetima nedostatka ili narušenosti pojedinih osjetila ili organa relevantnih za komuniciranje. Navodeći problem kanala i uspješnosti komuniciranja, probleme transformacije postupaka, tehničko-tehnološke probleme istraživanja ovog područja te potrebu multidisciplinarnog i multidimenzionalnog pristupa u proučavanju ove problematike on se posebno založio da se za budući znanstveni skup u program uvrštavaju samo aktualni i dosad nedovoljno istraženi problemi. Primjerice on je naznačio nedostatak saopćenja iz područja neurofiziologije te teorije informacija i kibernetike. Smatra da nije bilo dovoljno vremena da se sva saopćenja u njegovoj sekciji temeljito rasprave pa stoga traži da se u buduće sva saopćenja unaprijed štampaju.

U izvještaju o radu IV sekcije njen voditelj dr Vojislav Kovačević je izrazio zadovoljstvo aktivnošću i dinamičnošću rada u sekciji. Iznijeta saopćenja uglavnom su se odnosila na devijantno ponašanje posebice na zavodski tretman. Premda su data i neka saopćenja sa teorijsko-sociološkog aspekta u saopćenjima je dominirala obrazovna komponenta, a zapravo bi pravi naglasak trebao biti na odgoju i preodgoju.

Još uvijek u našim uvjetima nije razrađena metodologija analize stanja odnosno situacije u kojoj nastaje neprilagođeno ponaša-

nje niti stanja u kojem se ta problematika nastoji razrješiti pa bi dalja istraživanja na ovom području u tom pravcu trebalo više usmjeriti.

O radu u V sekciji izvjestila je dr Ruža Sabol. Ona je istakla da ova sekcija nije bila planirana nego je nastala kao posljedica toga što se neki referenti nisu držali teme znanstvenog skupa pa njihova saopćenja nije bilo moguće uklopiti ni u jednu od 4 sekcije. Svi referenti najavljeni za nastup u ovoj sekciji nisu se pojavili niti su poslali svoja saopćenja pa je sekcija radila u krnjem sastavu. Smatra da se u programiranju budućeg znanstvenog skupa treba strogo držati propozicija i referata koji se ne uklapaju vraćati autorima.

U diskusiji nakon izlaganja voditelja sekcija sudjelovali su: V. Kovačević, Z. Juras, V. Stančić, G. Zovko i drugi. Došli su do izražaja slijedeći prijedlozi:

- da se na ovakve skupove pozove veći broj stručnjaka iz prakse,
- da se znanstveni skup Fakulteta održava svake dvije godine, a ne svake 4 kao dosada,
- da je dobro što je skup s internacionalnim učešćem,
 - da bude više longitudinalnih istraživanja,
- da ideografska istraživanja nađu adekvatno mjesto,
- da mali uzorci i njima prikladne metode budu verificirani kao znanstveni doprinos,

- da se uz empirijska sve više uvode i epistemološka istraživanja,
- da se nastoji u istraživanja ugraditi i društvenu dimenziju afirmirajući marksistički znanstveni pristup,
- da je najveća vrijednost i novi kvalitet prezentiran na ovom skupu — timski rad i timska istraživanja, te zavidan metodološki nivo istraživanja na ovom Fakultetu i td.

Među kritičkim tonovima izrečenim na ovom skupu treba istaći:

- da još uvijek nailazimo na radove defektologa koji su prezasićeni medicinskim sadržajima,
- da radovi prezentirani u ovom obliku nisu prikladni za defektološku praksu pa je potrebno ukoliko to praksa želi u tom pravcu izvršiti njihovu translaciju.

U svojoj završnoj riječi predsjednik organizacionog odbora G. Zovko je rezimirajući trodnevni rad istakao da ima dojam da su radovi i diskusija temeljito i svestrano osvijetlili problem socijalne integracije osoba sa smetnjama u našim uvjetima te da u okviru toga ovaj skup predstavlja prilog sagledavanju puteva odgojno-obrazovne integracije djece i omladine sa smetnjama u razvoju zacrtno Zakonom o odgoju i os-

novnom obrazovanju i Zakonom o usmjerenom obrazovanju. Stoga je izuzetno važno da se sa sadržajem ovog znanstvenog skupa upozna defektološka praksa.

Zaključujući skup on se srdačno zahvalio svima na aktivnom sudjelovanju, a posebno referentima i voditeljima koji su bez financijske naknade izradili i izložili svoje referate i saopćenja.

Neposredno nakon završne sesije sastao se Organizacioni odbor koji je zaključio da je skup protekao prema očekivanjima. Iako je održan u skromnim prostornim i financijskim uvjetima skup je u potpunosti ispunio očekivanja. Na tom sastanku zaduženi su voditelji sekcija da prispjele radove pregledaju, ocijene i predlože za štampu te da se radovi publiciraju u okviru časopisa »Defektologija«. Na prvoj sjednici Znanstveno-nastavnog vijeća Fakulteta za defektologiju, nakon saslušanog izvještaja Organizacijskog odbora i diskusije donesen je zaključak da je Znanstveni skup potpuno uspio te da s takvom praksom treba i nadalje nastaviti kako bi ti skupovi postali tradicija Fakulteta na kojima bi se u intervalima od 4 godine prezentirala istraživanja koja se provode na Fakultetu a dijelom i izvan njega. Na istoj sjednici odato je i priznanje Organizacijskom odboru za uspješnu organizaciju i realizaciju skupa.

Gojko Zovko